

PŘIJATÉ TEXTY

P8_TA(2019)0128

Práva intersexuálních osob

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. února 2019 o právech intersexuálních osob (2018/2878(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na článek 2 Smlouvy o Evropské unii,
- s ohledem na články 8 a 10 Smlouvy o fungování Evropské unie,
- s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie, a zejména na článek 21 této listiny,
- s ohledem na Evropskou sociální chartu, a zejména na článek 11 této charty,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2012/29/EU ze dne 25. října 2012, kterou se zavádí minimální pravidla pro práva, podporu a ochranu obětí trestného činu¹,
- s ohledem na zprávu s názvem „Trans and intersex people“ (Transsexuální a intersexuální osoby) vydanou Komisí v roce 2011,
- s ohledem na závěrečné zprávy pilotního projektu financovaného Komisí „Health4LGBTI“ zabývajícího se nerovnostmi v oblasti zdraví, s nimiž se setkávají osoby LGBTI,
- s ohledem na své usnesení ze dne 4. února 2014 o plánu EU proti homofobii a diskriminaci na základě sexuální orientace a genderové identity²,
- s ohledem na své usnesení ze dne 13. prosince 2016 o stavu základních práv v Evropské unii v roce 2015³,
- s ohledem na dokument s názvem „Stav základních práv intersexuálních osob“⁴, který

¹ Úř. věst. L 315, 14.11.2012, s. 57.

² Úř. věst. C 93, 24.3.2017, s. 21.

³ Úř. věst. C 238, 6.7.2018, s. 2.

⁴ <https://fra.europa.eu/en/publication/2015/fundamental-rights-situation-intersex-people>

zveřejnila v květnu 2015 Agentura Evropské unie pro základní práva (FRA),

- s ohledem na on-line publikaci agentury FRA „Mapping minimum age requirements concerning the rights of the child in the EU“ (Mapování minimální věkové hranice týkající se práv dítěte v EU)¹ z listopadu 2017,
 - s ohledem na zprávu agentury FRA o základních právech pro rok 2018,
 - s ohledem na Evropskou úmluvu o lidských právech,
 - s ohledem na Evropskou úmluvu o zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání,
 - s ohledem na usnesení 2191 Parlamentního shromáždění Rady Evropy přijaté v roce 2017 „Promoting the human rights of and eliminating discrimination against intersex people“ (Prosazování lidských práv intersexuálních osob a odstranění diskriminace vůči nim),
 - s ohledem na zprávu komisaře Rady Evropy pro lidská práva o lidských právech a intersexuálních osobách („Human rights and intersex people“),
 - s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv,
 - s ohledem na Úmluvu OSN proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání,
 - s ohledem na Úmluvu OSN o právech dítěte,
 - s ohledem na Úmluvu OSN o právech osob se zdravotním postižením,
 - s ohledem na zprávu zvláštního zpravodaje OSN o mučení a jiném krutém, nelidském či ponižujícím zacházení nebo trestání z roku 2013,
 - s ohledem na zásady z Yogyakarta (,,zásady a povinnosti států, pokud jde o uplatňování mezinárodního práva v oblasti lidských práv ve vztahu k sexuální orientaci, pohlavní identitě, vyjádření pohlavní identity a pohlavním znakům“) přijaté v listopadu 2006 a 10 doplňujících zásad („plus 10“) přijatých 10. listopadu 2017,
 - s ohledem na otázky položené Radě a Komisi ohledně práv intersexuálních osob (O-000132/2018 – B8-0007/2019 a O-000133/2018 – B8-0008/2019),
 - s ohledem na návrh usnesení Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci,
 - s ohledem na čl. 128 odst. 5 a čl. 123 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že intersexuální jedinci se narodili s fyzickými pohlavními znaky, které neodpovídají lékařským nebo společenským normám pro ženská nebo mužská těla, a tyto odchylky v pohlavních znacích se mohou projevovat v primárních znacích (jako jsou vnitřní a vnější genitálie a chromozomová a hormonální struktura) či

¹ <https://fra.europa.eu/en/publication/2017/mapping-minimum-age-requirements-concerning-rights-child-eu>

sekundárních znacích (jako je svalová hmota, rozložení ochlupení a vzrůst);

- B. vzhledem k tomu, že intersexuální osoby jsou v Evropské unii vystaveny četným případům násilí a diskriminace a toto porušování lidských práv zůstává široké veřejnosti a tvůrcům politik do velké míry neznámé;
- C. vzhledem k tomu, že u intersexuálních kojenců je vysoká prevalence provádění chirurgických zákroků a léčebných postupů, ačkoli z medicínského hlediska nejsou tyto postupy ve většině případů nutné; vzhledem k tomu, že kosmetické chirurgické zákroky a naléhavé chirurgické zákroky mohou být navrhovány jako jeden celek, a rodičům a intersexuálním osobám se tak nedostane úplných informací o tom, jaký má každý z těchto zákroků dopad;
- D. vzhledem k tomu, že chirurgické zákroky a léčebné postupy jsou na intersexuálních dětech prováděny bez jejich předchozího, osobního, plného a informovaného souhlasu; vzhledem k tomu, že mrzačení pohlavních orgánů může mít pro intersexuální osoby celoživotní následky, může jim způsobit například psychické trauma a tělesná postižení;
- E. vzhledem k tomu, že intersexuální jedinci a intersexuální děti, které patří k dalším menšinovým a marginalizovaným skupinám, jsou kvůli svým prolínajícím se identitám ještě více marginalizovány a sociálně vylučovány a ohrožovány násilím a diskriminací;
- F. vzhledem k tomu, že ve většině členských států může být na intersexuálním dítěti nebo intersexuálním jedinci se zdravotním postižením chirurgický zákrok proveden se souhlasem jejich poručníka či opatrovníka bez ohledu na to, zda je daná intersexuální osoba schopna se rozhodnout sama;
- G. vzhledem k tomu, že v mnoha případech jsou rodiče nebo poručníci či opatrovníci vystaveni silnému tlaku, aby učinili rozhodnutí, aniž jsou plně informováni o celoživotních následcích, které pro jejich dítě bude mít;
- H. vzhledem k tomu, že mnoho intersexuálních osob nemá plný přístup ke své zdravotnické dokumentaci, a proto nevědí, že jsou intersexuálové, nebo si nejsou vědomi, že byli podrobeni nějakými léčebným postupům;
- I. vzhledem k tomu, že intersexuální variace jsou i nadále klasifikovány jako nemoci, například v Mezinárodní klasifikaci nemocí (MKN) Světové zdravotnické organizace, ačkoli nejsou důkazy, které by dokládaly dlouhodobý úspěch jejich léčby;
- J. vzhledem k tomu, že některé intersexuální osoby se neztotožňují s pohlavní příslušností, která jim byla při narození lékařsky přidělena; vzhledem k tomu, že právní uznání pohlaví založené na sebeurčení je možné pouze v šesti členských státech; vzhledem k tomu, že mnoho členských států EU pro právní uznání pohlaví stále vyžaduje sterilizaci;
- K. vzhledem k tomu, že antidiskriminační právní předpisy na úrovni EU a ve většině členských států nezahrnují diskriminaci založenou na pohlavních znacích, ať už jako samostatnou kategorii, nebo interpretovanou jako formu diskriminace na základě pohlaví;
- L. vzhledem k tomu, že mnoho intersexuálních dětí v EU je postihováno porušováním lidských práv a mrzačením pohlavních orgánů, když podstupují léčbu za účelem normalizace pohlaví;

1. poukazuje na naléhavou potřebu řešit porušování lidských práv intersexuálních osob a vyzývá Komisi a členské státy, aby navrhly právní předpisy, které se těmito otázkami budou zabývat;

Medikalizace a patologizace

2. důrazně odsuzuje léčbu a chirurgické zákroky, jejichž cílem je normalizace pohlaví; vítá zákony, které takovéto chirurgické zákroky zakazují (jako na Maltě a v Portugalsku), a podněcuje i další členské státy k tomu, aby podobné právní předpisy co nejdříve přijaly;
3. zdůrazňuje, že intersexuálním dětem a intersexuálním jedincům se zdravotním postižením a jejich rodičům nebo poručníkům je třeba poskytovat odpovídající poradenství a podporu a plně je informovat o důsledcích léčby za účelem normalizace pohlaví;
4. vyzývá Komisi a členské státy, aby podporovaly organizace, které pracují na odstranění stigma, jímž jsou intersexuální osoby zatíženy;
5. vyzývá Komisi a členské státy, aby zvýšily financování organizací občanské společnosti věnujících se problematice intersexuality;
6. vyzývá členské státy, aby intersexuálním osobám zlepšily přístup k jejich zdravotnické dokumentaci a aby zajistily, že nikdo nebude v kojeneckém věku či dětství podroben lékařskému nebo chirurgickému úkonu, který není nezbytný, čímž dotyčným dětem zaručí tělesnou integritu, autonomii a sebeurčení;
7. zastává názor, že patologizace intersexuálních variací ohrožuje plné uplatňování práva intersexuálních osob na nejvyšší dosažitelnou úroveň zdraví, jak je zakotveno v Úmluvě OSN o právech dítěte; vyzývá členské státy, aby zajistily depatologizaci intersexuálních osob;
8. vítá depatologizaci, jakkoli částečnou, transgenderových identit v MKN-11; upozorňuje však na to, že kategorie „pohlavní inkongruence v dětství“ patologizuje chování v dětství, které není genderově normativní; vyzývá tudíž členské státy, aby usilovaly o odstranění kategorie „pohlavní inkongruence v dětství“ z MKN-11 a aby budoucí revizi MKN uvedly do souladu se svými vnitrostátními systémy zdravotnictví;

Doklady totožnosti

9. zdůrazňuje význam flexibilních postupů zápisů do matriky; vítá zákony přijaté v některých členských státech, které umožňují právní uznání pohlaví na základě sebeurčení; podněcuje ostatní členské státy k tomu, aby přijaly podobné právní předpisy, včetně flexibilních postupů pro změnu ukazatelů pohlaví, budou-li nadále evidovány, a jmen na rodných listech a občanských průkazech (včetně možnosti genderově neutrálních jmen);

Diskriminace

10. vyjadřuje politování nad tím, že pohlavní znaky nejsou v celé EU uznávány za důvod diskriminace, a zdůrazňuje proto důležitost tohoto kritéria k tomu, aby byl intersexuálním osobám zajištěn přístup ke spravedlnosti;

11. vyzývá Komisi, aby zintenzívnila výměnu osvědčených postupů v této věci; vyzývá členské státy, aby přijaly potřebné právní předpisy, které zajistí odpovídající ochranu, respektování a prosazování základních práv intersexuálních osob, včetně intersexuálních dětí, a zajistí také plnou ochranu před diskriminací;

Informovanost veřejnosti

12. vyzývá všechny příslušné zúčastněné strany, aby uskutečnily výzkum zaměřený na intersexuální osoby, a to ze sociologického a lidskoprávního úhlu pohledu, nikoli z medicínského hlediska;
13. vyzývá Komisi, aby zajistila, aby z finančních prostředků EU nebyly podporovány výzkumné nebo zdravotnické projekty, které dále přispívají k porušování lidských práv intersexuálních osob, a to v rámci evropských referenčních sítí; vyzývá Komisi a členské státy, aby podporovaly a financovaly výzkum zabývající se situací intersexuálních osob z hlediska lidských práv;
14. vyzývá Komisi, aby k právům intersexuálních osob zaujala přístup, který bude holistický a založený na právech, a lépe koordinovala práci svého GR pro spravedlnost a spotřebitele, GR pro vzdělávání, mládež, sport a kulturu a GR pro zdraví s cílem zajistit konzistentní politiky a programy na podporu intersexuálních osob, včetně školení státních úředníků a pracovníků ve zdravotnictví;
15. vyzývá Komisi, aby posílila intersexuální dimenzi ve svém víceletém seznamu opatření týkajících se osob LGBTI pro současné období a aby již nyní začala s přípravou prodloužení této strategie na příští víceleté období (2019–2024);
16. vyzývá Komisi, aby usnadnila sdílení osvědčených postupů, jak podporovat lidská práva a tělesnou integritu intersexuálních osob, mezi členskými státy;

o

o o

17. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států a Parlamentnímu shromáždění Rady Evropy.